

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Jesper Josefsson

Föredragande
Projektledare
Caroline Karlsson

Justerat
Omedelbart

Nr 71

Utlåtande om planer på sanering av Träsket i Finby, Sund.

ÅLR 2024/4994

218 S4

Ålands landskapsregering har fått in en begäran om utlåtande gällande planer på sanering av Träsket i Finby, Sund. Särskilt begärs utlåtande vad gäller tillstånds- och eventuella rapporteringsfrågor.

Den planerade saneringsmetoden är torrläggning av Träsket, som sedan ska hållas torrt under två års tid innan vatten återförs. Idén är att slammet på Träskets botten ska torka och bilda ett hårt skal. Syftet med åtgärden är att hindra internbelastning i vattenförekomsten.

Beslut

Ålands landskapsregering beslutar härmed att ge ett utlåtande om planerna på saneringen av Träsket enligt **bilaga S424E44**.

Hänvisning

Begäran inkommen den 1.7.2024

Rädda Lumparn r.f.

c/o Rauli Lehtinen

Sälgstigen 2

AX-22100 MARIEHAMN

Kontaktperson

Projektledare Caroline Karlsson,

telefon +358 (0)18 25588

caroline.karlsson@regeringen.ax

raulilehtinen1947@gmail.com

Ärende

Utlåtande om planer på sanering av Träsket i Finby, Sund

Ålands landskapsregering har fått in en begäran om utlåtande av sanering av Träsket i Finby, Sund. Särskilt begärs utlåtande vad gäller tillstånds- och eventuella rapporteringsfrågor.

Den planerade saneringsmetoden är att tömma Träsket på vatten. Träsket ska sedan hållas tomt under två års tid innan vatten återförs. Idén är att slammet på Träskets botten ska torka och bilda ett hårt skal. Syftet med åtgärden är att förbättra vattenkvaliteten i Träsket och motverka internbelastning.

Bakgrund om åtgärden

Tömning av sjöar är en restaureringsåtgärd som går ut på att en sjö töms tillfälligt. Under perioden som sjön hålls torr ska det lösa sedimentet komprimeras och bilda en hård skorpa som hindrar näringsrikt sedimentet från att blandas med vatten då sjön åter fylls. Åtgärden kan resultera i en förbättrad vattenkvalitet med lägre näringsämneskoncentrationer samt ökade rekreativvärden kring sjön. Under torrlägningsperioden kan även växtlighet samt fiskpopulationer i sjön manipuleras om så är önskvärt.

I Finland har åtgärden tillämpats på ett antal sjöar, bland annat Hulkkijärvi, Särkijärvi och Ylä-Kälkäjärvi. Åtgärden har haft varierande resultat. I Särkijärvi sänktes näringsämneskoncentrationerna, växtligheten minskade och vattnets klarhet ökade. I Ylä-Kälkäjärvi medförde tömningen att stora mängder sediment transporterades till nedströms belägna vattendrag. Växtligheten ökade även efter att vattnet återförts till sjön.

Synpunkter om åtgärden

Miljöbyrån kan i nuläget med den information som finns inte ge synpunkter på åtgärden och dess eventuella konsekvenser.

En utredning kring hur åtgärden kommer att påverka Träsket, det vattensystem som Träsket är del av samt djur och växtlighet behöver tas fram.

Åtgärden skulle kunna vara intressant som pilotprojekt på Åland, men mer information kring åtgärdens påverkan samt effekt över tid krävs.

Projektet *Rent vatten 2030* har som målsättning att göra vattenförbättrande åtgärder i vattensystemet Träsk-Finbyviken, men det är i nuläget inte en prioriterad vattenförekomst då dricksvattentäkterna är högsta prioritet. Miljöbyrån kan dock vara behjälpliga som diskussionsstöd om föreningen Rädda Lumparn vill arbeta vidare med åtgärden på egen hand.

Viktigt att notera vid åtgärdsarbete är att den externa belastning bör begränsas innan eller åtminstone samtidigt som åtgärder mot den interna belastningen görs, annars riskerar effekten av åtgärderna mot den interna belastningen att bli kortvarig. Godkännande av de samfälligheter som äger vatten i Träsket krävs innan åtgärden kan genomföras. Det är även viktigt att informera övriga eventuella berörda om åtgärden.

Om tillstånd och miljögranskning av åtgärden

Åtgärden att tömma Träsket på vatten är en vattenverksamhet som påverkar en stor yta och kan ha stor påverkan på omgivningen, varför tillsyns- och tillståndsmyndigheten ÅMHH bör kontaktas för att utreda ifall tillstånd eller miljögranskning krävs. Allt underlag i ärendet som har inkommit till miljöbyrån bör även sändas till ÅMHH.

Minister

Jesper Josefsson

Projektledare

Caroline Karlsson

FÖR KÄNNEDOM

info@raddalumparn.ax
jacob.nordlund@regeringen.ax
gunnar.westling@regeringen.ax
annica.brink@regeringen.ax
susanne.vavare@regeringen.ax
linda.sundstrom@regeringen.ax
kaj.adjers@regeringen.ax
tony.cederberg@abo.fi
kansliet@amhm.ax
kim.luoma@amhm.ax